

LIETUVOS MIGRACIJOS POLITIKA 2023 m.

Migracijos tendencijos
Emigracija ir grįžtamoji migracija
Užsieniečių imigracija ir integracija
Prieglobstis
Kova su neteisėta migracija
Tarptautinis bendradarbiavimas
Institucinė sandara

MIGRACIJOS TENDENCIJOS

Lietuva 1990 – 2024 m.:

Lietuvos gyventojų skaičius:

1990 m.

3,693 mln. »

2024 m.

2,886 mln.

Nuo 1990 m. gyventojų
Lietuvoje skaičius sumažėjo

▼ **807 tūkst.**

Dėl migracijos:
484 tūkst.

Dėl natūralaus prieaugio:
275 tūkst.

2023 m. toliau tęsėsi nuo 2019 m. prasidėjusi teigiamos neto migracijos tendencija – į šalį atvyko 45 tūkst. gyventojų daugiau nei išvyko.

Pagrindinės emigracijos ir imigracijos šalys 2023 m.

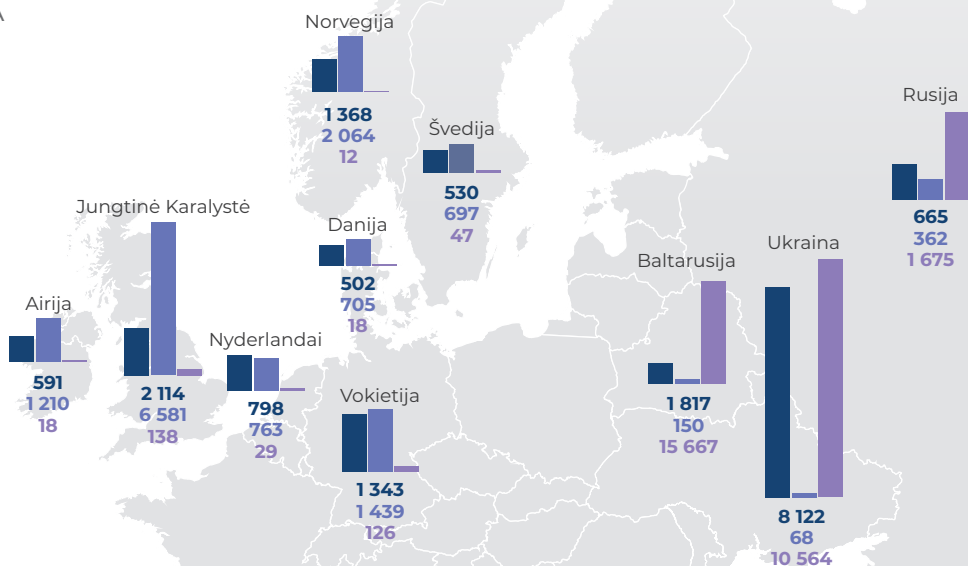
■ EMIGRACIJA

■ IMIGRACIJA

(Grįžtantys Lietuvos Respublikos piliečiai)

■ IMIGRACIJA

(Užsieniečiai)

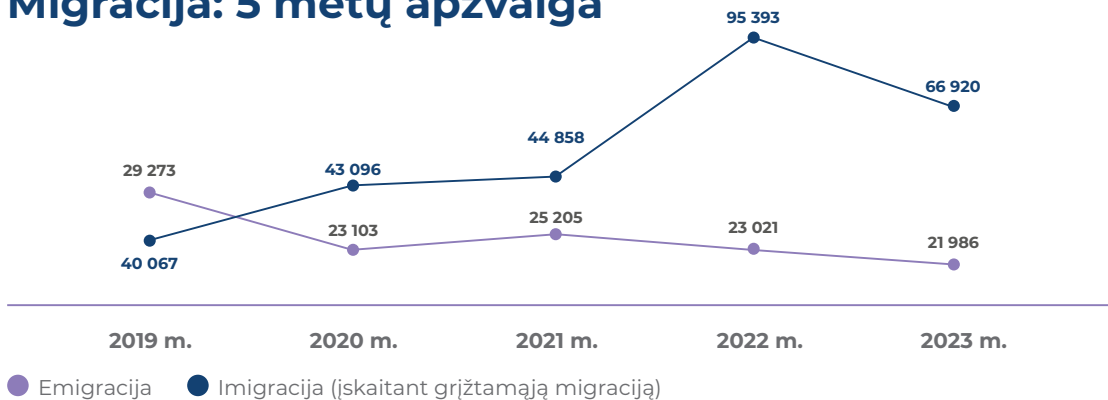
24%

16,6 tūkst.

imigrantų sudarė grįžtantys Lietuvos Respublikos piliečiai.

2022 m. sugrįžusių Lietuvos Respublikos piliečių skaičius siekė 14,3 tūkst.

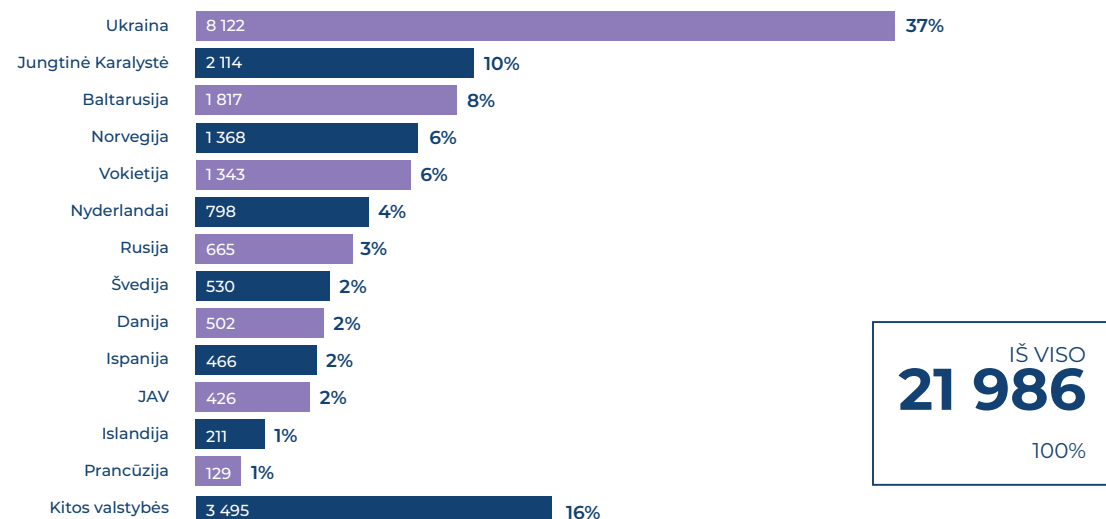
Migracija: 5 metų apžvalga

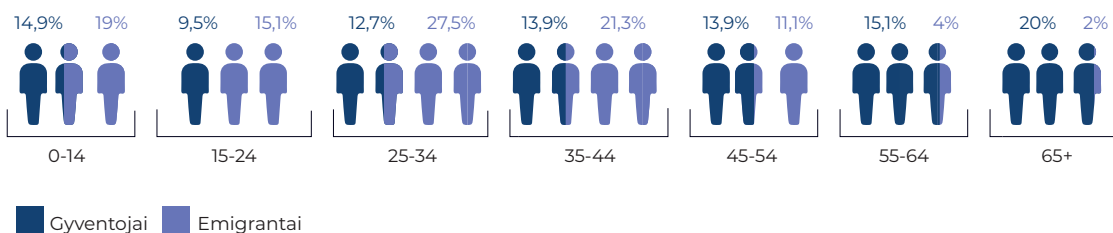
EMIGRACIJA IR GRĮŽTAMOJI MIGRACIJA

Emigrantai pagal tikslo šalį

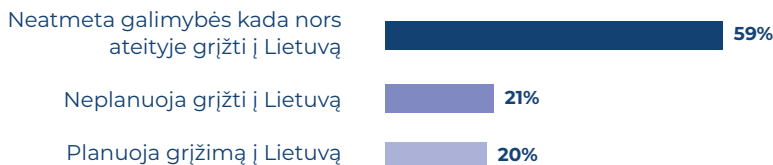
Būsima gyvenamoji vieta (valstybė)

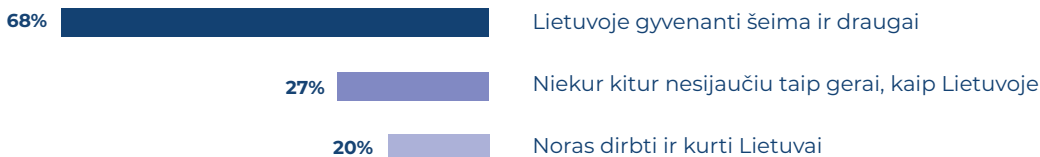
Emigrantai pagal amžių

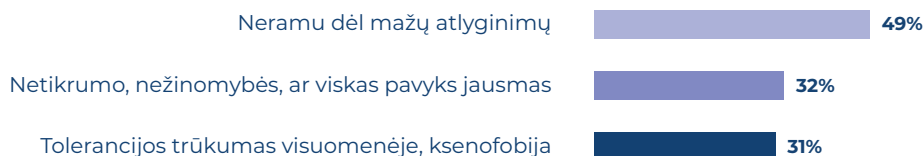
2023 m. Lietuvos diasporos apklausa (N=2549), atlikta LR Užsienio reikalų ministerijos užsakymu:

3 pagrindinės priežastys, skatinančios grįžti:

3 pagrindinės kliūtys ir rizikos, planuojant grįžimą:

Pinigų perlaidos į Lietuvą
903,26 mln. EUR
t. y. 1,4 proc. Lietuvos BVP.

2023 m.

buvo stebimas 28,8 proc. pinigų srauto didėjimas lyginant su 2022 metais.

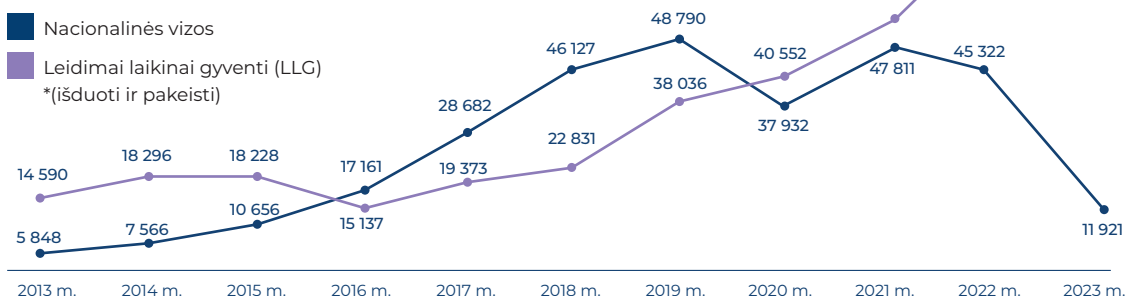
Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Siekiant skatinti grįžimą į Lietuvą ir palengvinti (re)integracijos procesą, toliau vykdytas Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. įgyvendinimo veiksmų planas.
- ▶ Įgyvendinta Lietuvos Respublikos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir jų šeimos narių, kurie gyvena humanitarinės krizės ištiktose šalyse, yra atsidūrę ekstremaliose situacijose ir karinio konflikto apimtose teritorijose, perkėlimo į Lietuvą ir paramos jų integracijai veikla:
 - 2023 m. iš Venesuelos į Lietuvą buvo perkelti 9 asmenys, o iki 2023 m. pabaigos į Lietuvą perkelti 134 asmenys.
 - Tęsimas asmenų perkėlimo iš Ukrainos į Lietuvą procesas – 2023 m. priimtas Vyriausybės nutarimas dėl asmenų perkėlimo iš Ukrainos ir iki metų pabaigos gauti 162 asmenų prašymai dėl perkeliamojo statuso suteikimo.
- ▶ Siekiant skleisti informaciją užsienyje gyvenantiems lietuviams apie Lietuvos darbo rinką, darbdavius ir jų lūkesčius, toliau vykdyta Užimtumo tarnybos grįžtamosios migracijos skatinimo iniciatyvą „Gal į Lietuvą?“.
- ▶ Buvo tęsiamas Migracijos informacijos centro (MIC) „Renkuosi Lietuvą“ veiklos, kurias 2023 m. finansavo Užsienio reikalų ministerija, o įgyvendino Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras (IOM Lietuva):
 - 2023 m. suteiktų konsultacijų skaičius siekė 14 177. Grįžtantiems Lietuvos Respublikos piliečiams suteiktos 4 795 konsultacijos.
 - 2023 m. į MIC kreipėsi ir konsultacijas gavo 9 382 užsieniečiai.
 - 2023 m. „Renkuosi Lietuvą“ internetinę svetainę aplankė daugiau nei 836 tūkst. lankytojų.

UŽSIENIEČIŲ IMIGRACIJA IR INTEGRACIJA

2023 m. į Lietuvą imigravo 50 225 užsieniečiai. 31,2 proc. sudarė migrantai iš Baltarusijos. 21 proc. sudarė migrantai iš Ukrainos.

Užsieniečių atvykimas į Lietuvą 2013–2023 m.

Užsieniečiai Lietuvoje pagal atvykimo pagrindus (LLG ir nacionalinės vizos) 2023 m.

Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašai 2023 m.

 Aukštos kvalifikacijos darbuotojai	 Kvalifikuoti darbuotojai
80 profesijos	175 profesijos
<ul style="list-style-type: none">○ Kompiuterių taikymo inžinieriai○ Programinės įrangos testuotojai○ Inžinieriai programuotojai○ Grafikos dizaineriai○ Biomedicinos inžinieriai○ Robotikos inžinieriai	<ul style="list-style-type: none">○ Tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai○ Suvirintojai○ Betonuotojai○ Tinkuotojai○ Mūrininkai

Šių profesijų darbuotojai atvyksta supaprastinta tvarka.

Įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos programos 2 tikslą „Trečiųjų šalių integracija ir teisėta migracija“, 2023 m. integracijai skirtose programose dalyvavo 2 984 trečiųjų šalių piliečiai – 7,7 proc. daugiau nei 2022 m.

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Įsigaliojus įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai, leidžiantys užsieniečiams teikti prašymus dėl leidimų laikinai gyventi ir nacionalinių vizų išdavimo išorės paslaugų teikėjų padaliniuose. Įsigaliojusiais pakeitimais mėnesiu sutrumpinti prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi nagrinėjimo terminai.
- ▶ 2023 m. Vidaus reikalų ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atliko įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimų poveikio darbo rinkai, valstybės saugumui ir demografiniai situacijai vertinimą. Atsižvelgiant į rezultatus, nuspręsta sugriežtinti užsieniečių įdarbinimo tvarką ir reikalavimus įmonėms, kviečiančioms juos dirbti Lietuvoje.
- ▶ 2023 m. gegužę įsigaliojus Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymui, Rusijos ir Baltarusijos piliečiams apribota galimybė gauti visas ir LR elektroninio rezidento statusą, o Rusijos piliečiams – ir leidimą laikinai gyventi.
- ▶ 2023 m. spalį, IOM Lietuva atidarė Migracijos informacijos centrą (toliau – [MICenter](#)), siekiantį užtikrinti sklandesnę užsieniečių integraciją:
 - Suteiktos 129 teisinės, karjeros orientavimo ir integracijos konsultacijos.
 - Surengta 10 integracinių renginių.
 - Suorganizuotos 3 emocinės savitarpio pagalbos grupės.
- ▶ Pradėjo veikti [International House Klaipėda](#), teikiantis konsultacijas aukštos kvalifikacijos specialistams, verslininkams ir ES piliečiams.
- ▶ Priimtas [Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimas](#), sudarantis geresnes integracijos sąlygas aukštos kvalifikacijos darbuotojų sutuoktiniams ir registruotiems partneriams užsieniečiams.

PRIEGLOBSTIS

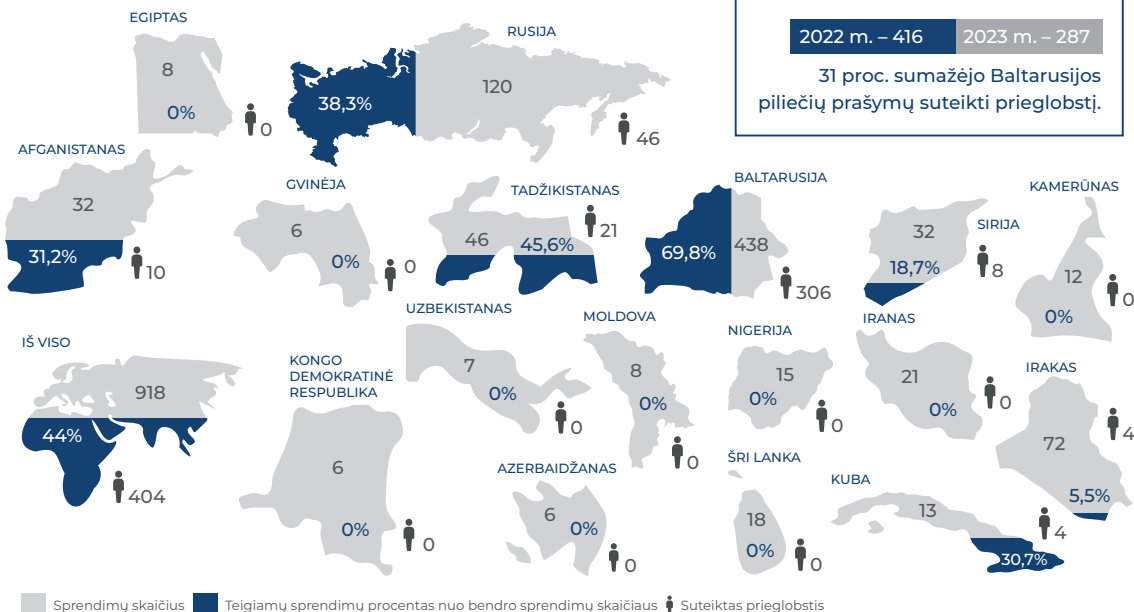
Sprendimai dėl prieglobsčio: pagrindinės pilietybės 2023 m.

2023 m.

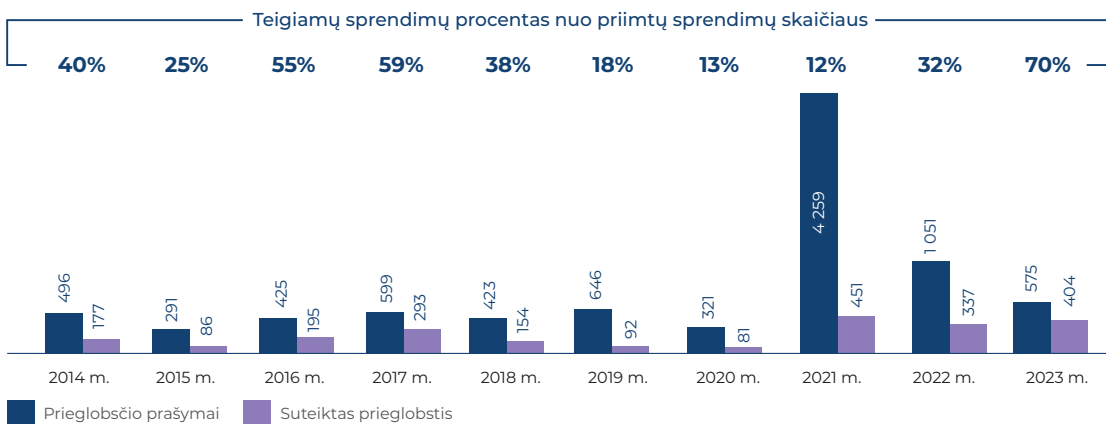
Prieglobsčio prašymus pateikė 575 asmenys (2022 m. – 1051).

2022 m. – 416 2023 m. – 287

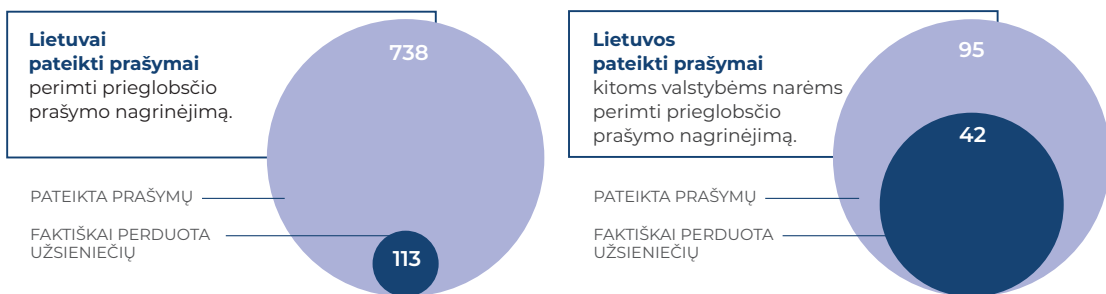
31 proc. sumažėjo Baltarusijos piliečių prašymų suteikti prieglobstį.

Prieglobstis: 10 metų apžvalga

Perdavimai pagal Dublino reglamentą 2023 m.

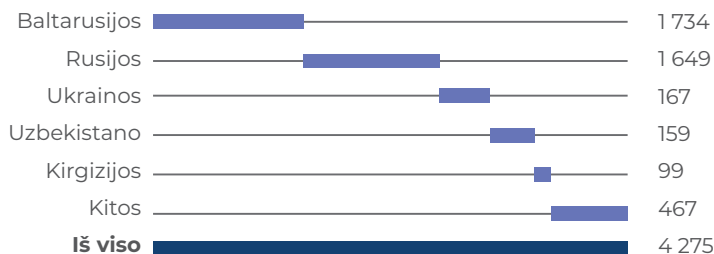
Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą, priimti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai, kuriais panaikintos ES teisei prieštaraujančios nuostatos ir reguliuojami neteisėtų migrantų srautai karo padėties, nepaprastosios padėties ir ekstremalios situacijos dėl masinio antplūdžio metu:
 - Užsieniečiams suteikta galimybė pateikti prieglobsčio prašymą nepriklausomai nuo to, ar jie į Lietuvą atvyko teisėtai, ar neteisėtai.
 - Panaikinta nuostata, leidusi sulaikyti prieglobsčio prašytojus, jei jie į Lietuvą pateko neteisėtai kirsdami valstybės sieną.
- ▶ LR Seimui pateiktas įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo sprendžiami neteisėto migrantų antplūdžio sąlygoti iššūkiai, susiję su užsieniečių priėmimo ir apgyvendinimo sąlygų užtikrinimu.
- ▶ Įsigaliojus įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimams, sudarytos sąlygos užsieniečiams, negalintiems išvykti iš Lietuvos dėl humanitarinių priežasčių, išduoti vienerius metus galiojantį leidimą laikinai gyventi.
- ▶ Rusijai tebetęsiant karą Ukrainoje, 2023 m. Vyriausybė [pratęsė](#) laikinosios apsaugos galiojimą iki 2025 m. kovo 4 d.
- ▶ Toliau įgyvendinamos solidarumo priemonės perkeltiant iš kitų šalių asmenis, kuriems reikia prieglobsčio. 2023 m. perkelti 5 prieglobsčio prašytojai iš Italijos – 2 Malio ir 3 Pietų Sudano piliečiai.
- ▶ Siekiant sustiprinti ES išorinės sienos pajėgumus, užtikrinti priėmimo ir apgyvendinimo sąlygas atvykstantiems pabėgėliams, 2023 m. Europos Komisija Lietuvai skyrė 10 mln. eurų.
- ▶ Pradėti išdavinėti skaitmeniniai leidimai laikinai gyventi Ukrainos karo pabėgėliams, kuriems suteikta laikinoji apsauga, atsisakant poreikio turėti fizinės tapatybės korteles. Išduota daugiau nei 42 tūkst. šių leidimų.

KOVA SU NETEISĖTA MIGRACIJA

Neįleisti užsieniečiai: penkios pagrindinės pilietybės 2023 m.

2023 m. nedemokratinio Baltarusijos režimo organizuojami neteisėtos migracijos srautai į Lietuvą sumažėjo 42,3 proc.

0,19%

Tokią dalį sudarė neįleisti užsieniečiai nuo visų į Lietuvos Respubliką 2023 m. atvykusių užsieniečių.

Neįleidimo priežastys 2023 m.

15%

 (758)

Neturėjo galiojančio dokumento / turėjo suklastotą

38%

 (1 908)

Dėl grėsmės saugumui ar viešajai tvarkai

32%

 (1 585)

Neturėjo dokumentų, pateisinančių buvimo tikslą ir sąlygas

15%

 (741)

Kita

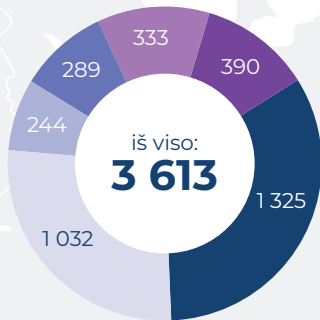
100%

(4 992*)

*užsieniečiui gali būti neleidžiama atvykti dėl kelių priežasčių.

Užsieniečių grąžinimas ir išsiuntimas

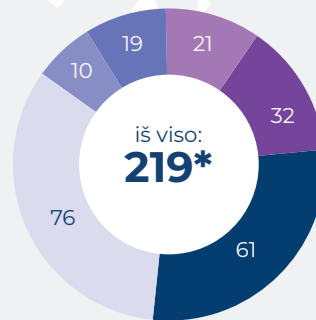
Priimtų sprendimų grąžinti asmenis skaičius pagal pilietybę

- Baltarusijos
- Rusijos
- Uzbekistano
- Kirgizijos
- Tadžikistano
- Kitų

Savanoiškai grįžusių asmenų skaičius: 52

Priimtų sprendimų išsiųsti asmenis skaičius pagal pilietybę

- Baltarusijos
- Rusijos
- Tadžikistano
- Uzbekistano
- Moldovos
- Kitų

Išsiųstų asmenų skaičius: 103

* užsieniečiui sutikus išvykti į kilmės šalį savanoiškai, sprendimas dėl išsiuntimo gali būti pakeistas į sprendimą grąžinti.

Nelegalus darbas

5 621

ties patikrinimų dėl nelegalaus darbo 2023 m. atliko Valstybinė darbo inspekcija.

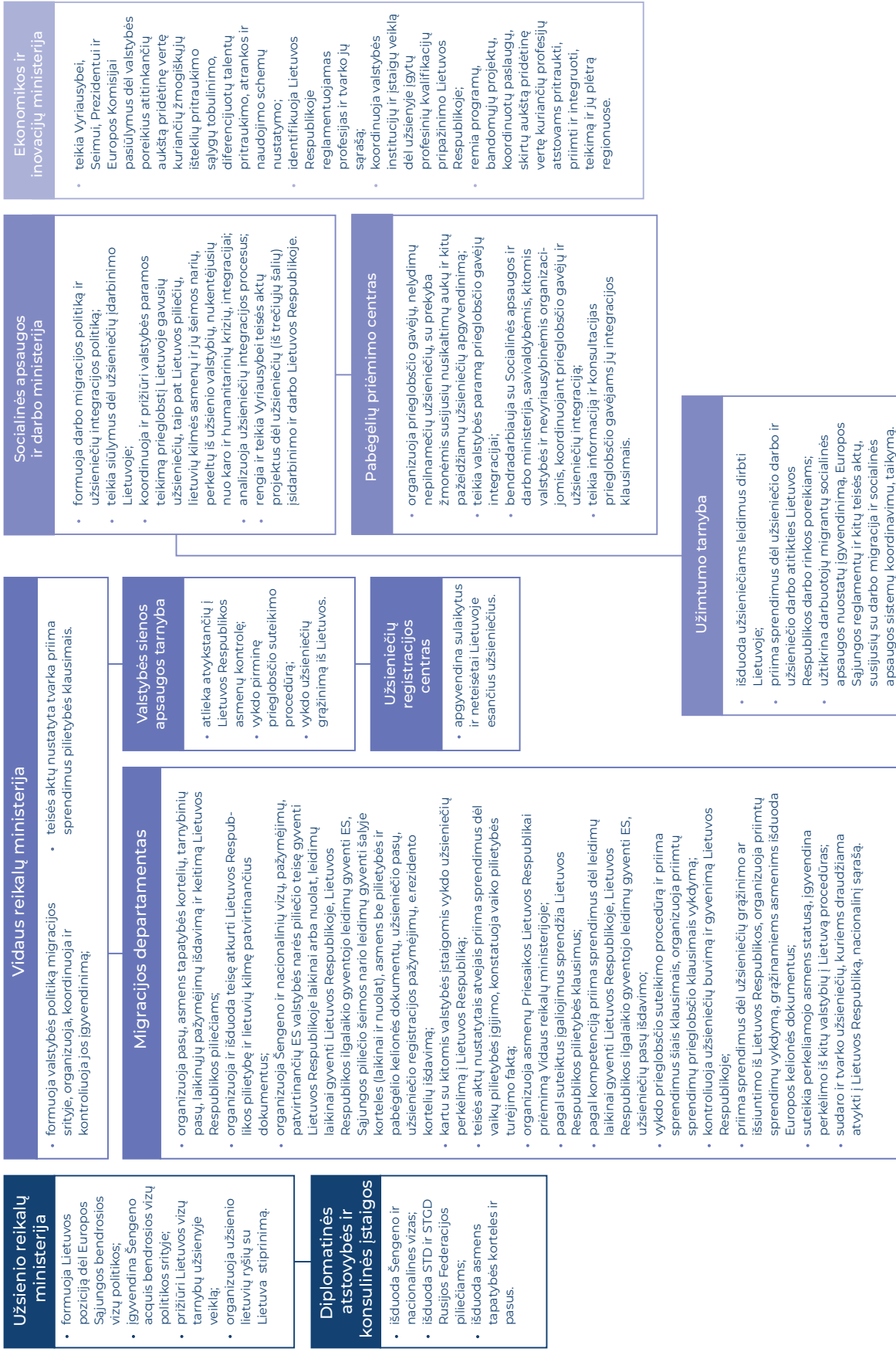
Nelegalaus užsieniečių darbo atvejai

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Baltarusijos režimui tebevykdant neteisėtos migracijos instrumentalizaciją, 2023 m. Lietuvos institucijos:
 - Priėmė Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo pakeitimus, sudarančius galimybę, ekstremalios situacijos kontekste, neįleisti į Lietuvos teritoriją užsieniečių, ketinančių kirsti valstybės sieną.
 - Įteisino Valstybės sienos apsaugos tarnybos rėmėjų institutą, kuris sudaro sąlygas pasitelkti visuomenės atstovų pagalbą reaguojant į neteisėtus valstybės sienos kirtimo atvejus.
 - Įgyvendino sienos stebėjimo sistemų diegimo projektus, leidžiančius stebėti 100 proc. sienos su Baltarusija.
- ▶ Išplėsti kriterijai, pagal kuriuos gali būti paskelbta ekstremali situacija dėl masinio užsieniečių srauto. Nauji kriterijai apima organizuotus kirtimus su kaimyninių šalių įsitraukimu, didelį prieglobsčio prašymų skaičių bei perpildymą registracijos ir pabėgėlių priėmimo centruose.
- ▶ Įsigaliojo Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymas, pagal kurį Rusijos piliečiams, vykstantiems per ES išorės sieną į Lietuvos teritoriją, pradėtas taikyti individualus papildomas patikrinimas.
- ▶ Siekiant stiprinti sienų saugumą, 2023 m. priimtas sprendimas atkurti Pakrančių apsaugos pasienio rinkinę.
- ▶ Parengtas Tarpinstitucinio bendradarbiavimo centro darbo reglamento projektas. Centro darbu siekiama atskleisti su nelegaliu darbu susijusius teisės aktų pažeidimus.

Pagrindinės institucijos migracijos srityje

Šis leidinys parengtas bendradarbiaujant Vidaus reikalų ministerijai, Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biurui (IOM Lietuva) ir Europos migracijos tinklui (EMN) Lietuvoje. Leidinys parengtas pagal 2023 m. Lietuvos migracijos politikos gairių įgyvendinimo ir migracijos procesų stebėsenos ataskaitą. Migracijos politikos gairės – pagrindinis strateginis dokumentas, įtvirtinantis migracijos ir prieglobsčio politikos tikslus, principus ir kryptis Lietuvoje.

EMN – tai ES valstybių narių, stebėtojo statusą turinčių šalių ir Europos Komisijos tinklas, skirtas europiniu lygiu rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija apie migraciją ir prieglobstį. Tinkle Lietuvai LR Vyriausybės nutarimu atstovauja IOM Lietuvai, glaudžiai bendradarbiaudama su LR Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis.

Šis leidinys parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama. Čia išreikšta nuomonė jokių būdu negali būti laikomos oficialia Europos Sąjungos nuomone.

